

شما که رفتید در قلعه ورزش یا قلعه علم ایستادید، در واقع نشان دادید که فضای ایران فضای روشنی است؛ برخلاف تبلیغ دشمن که می‌خواهد بگوید فضای ایران فضای گرفته است، فضای تاریک است. شما می‌خواهید بروید نشان بدهید که فضای ایران فضای روشنی است. سعی‌شان این است که خود جوان ایرانی هم باور خودش را نسبت به خودش از دست بدهد؛ این کاری است که دشمن می‌خواهد بکند. ۱۴۰۴/۰۷/۲۸

حرف روز

نسخه توسعه سواحل مکران

چابهار تنها بندر اقیانوسی ایران و در مسیر کریدور شمال-جنوب قرار دارد؛ مسیری که هند و چین را به آسیای مرکزی، قفقاز، روسیه و اروپای شرقی متصل می‌سازد. این بندر و کریدور ترانزیتی روسیه-هند با تحولات جنگ روسیه و اوکراین اهمیت مضاعفی یافته است. فعالیت یافتن ظرفیت بندر چابهار می‌تواند بخش مهمی از جریان ترانزیت کالا را در دستان ایران، به‌عنوان کشوری غیرهمسو با غرب، قرار دهد. از این منظر، ناامن‌سازی مرزهای ایران و پاکستان و سواحل مکران را باید در جهت ممانعت از تحقق این جریان ترانزیتی تحلیل کرد. مسئله‌ای که به‌وضوح در علل تحریم‌های آمریکا و کنش‌های ضد امنیتی گروه جنرالشیطان قابل مشاهده است.

اخیراً آمریکایی‌ها برای چندمین بار معافیت شش‌ماهه‌ای برای مشارکت هند در پروژه چابهار صادر کردند. پیش از آن، واشینگتن تهدید کرده بود شرکت‌های هندی فعال در این بندر را مشمول تحریم می‌کند. این سیاست واشینگتن نشان می‌دهد که آمریکا، با حفظ سیاست فشار، از بندر چابهار به‌عنوان اهرمی برای تأثیرگذاری بر ایران و برخی بازیگران آسیایی استفاده می‌کند. اما برای ایران، سؤال اصلی این است: آیا می‌توان آینده چابهار را بر پایه تصمیم‌های ناپایدار آمریکا و اراده متغیر برخی بازیگران بنا کرد؟ هند در سال‌های اخیر، با وجود تعهدات اولیه، سرعت پایینی در سرمایه‌گذاری بندری و ریلی چابهار داشته است. ترس از تحریم‌های ثانویه و نوسان در روابط واشینگتن-دهلی مانع پیشرفت پروژه شده است. در چنین شرایطی، اتکال کامل به هند خطرناک است، زیرا با هر تغییر در روابط آمریکا و هند، مسیر توسعه چابهار نیز دچار وقفه می‌شود. ایران در برابر این وضعیت سه گزینه دارد: نخست، ادامه همکاری با هند در چارچوب معافیت‌های محدود و کوتاه‌مدت با پذیرش ریسک وابستگی دوم، حرکت به‌سوی الگوی ترکیبی که در آن ایران محور پروژه باشد اما با جذب شرکای منطقه‌ای مانند روسیه، چین و کشورهای آسیای میانه، فشار تحریمی را توزیع کند و سوم، تکیه بر ظرفیت داخلی و توسعه تدریجی بندر از محل منابع ملی و سرمایه‌گذاران داخلی که هرچند کندتر است، اما استقلال بیشتری ایجاد می‌کند. کاملاً بدیهی است که باید از مسیر دوم و سوم برای توسعه مکران استفاده کرد و همه تخم‌مرغ‌ها را در یک سبد نگذاشت. به‌عبارتی، علاوه بر تلاش برای جذب سرمایه خارجی، باید از فرصت‌های موجود داخلی نیز بهره برد. اتصال کامل خط آهن چابهار-زاهدان، گسترش منطقه آزاد مکران و پیوند این بندر با کریدور شمال-جنوب می‌تواند مزیت ژئواقتصادی چابهار را تثبیت کند. همچنین، استفاده از تهاتر کالا، ارزهای محلی و سازوکارهای غیردلاری می‌تواند آسیب‌پذیری پروژه در برابر تحریم‌ها را کاهش دهد. از این منظر، نسخه توسعه مکران باید بر پایه تنوع شرکا، استقلال مالی و دیپلماسی فعال بنا شود. چابهار می‌تواند نقطه آغاز یک الگوی نوین همکاری منطقه‌ای برای توسعه کشور باشد.

[علی محمدی]

گزارش روز

سودان در آتش!

در سال ۲۰۱۹، پس از ماه‌ها اعتراض مردمی، عمر البشیر سرنگون شد. خیابان‌های خارطوم طنین‌انداز فریادهای امیدوارانه «آزادی، صلح، عدالت» بود. اما این طلوع امید به سرعت در پس ابرهای توطئه و قدرت‌طلبی محو شد. آنچه نصیب مردم سودان شد، نه دموکراسی، بلکه ورطه‌ای از خلا قدرت بود که ارتش سودان به رهبری ژنرال عبدالفتاح البرهان و نیروهای واکنش سریع (RSF) به فرماندهی محمد حمدان داگلو (حمیدتی) در دو سوی یک میدان نبرد قرار گرفتند. این تنش در آوریل ۲۰۲۳ به جنگی تمام‌عیار تبدیل شد. RSF با تکیه بر چابکی و تجربه خونین خود از جنگ‌های دارفور، در قلب پایتخت پیشروی کرد و محله‌های استراتژیک خارطوم را تصرف نمود. ارتش نیز با حملات هوایی ویرانگر پاسخ داد. نتیجه این نبرد برادرکشی، تبدیل پایتخت به منظره‌ای از ویرانی و آوارگی بیش از ۱۲ میلیون شهروند سودانی بود؛ رقمی هولناک که به‌عنوان بزرگ‌ترین بحران انسانی در آفریقای معاصر شناخته می‌شود. تراژدی سودان تنها به پایتخت محدود نیست. شهر فاشر در دارفور، آخرین سنگر ارتش در شمال این منطقه، ماه‌ها در محاصره RSF قرار داشت. گزارش‌های میدانی از تاکتیک شوم محاصره و ایجاد فحطی توسط این نیروها حکایت دارد. با بستن راه‌های ورود غذا و دارو، هزاران غیرنظامی در دام افتادند و پس از تصرف محله‌های جنوبی، کشتارهای جمعی به ابزاری برای ایجاد وحشت تبدیل شده است. دارفور منطقه‌ای از غنی‌ترین ذخایر طلای قاره آفریقا است. طبق گزارش گروه کارشناسان سازمان ملل، بخش عمده‌ای از این طلا به‌صورت غیرقانونی استخراج و از مسیر جاد و لیبی به امارات منتقل می‌شود. شرکت‌های مستقر در دوی بدون بررسی منشأ این فلز گرانبها، آن را خریداری می‌کنند. امارات از سال ۲۰۱۷ با ارائه حمایت‌های لجستیکی و مالی گسترده به RSF، دو هدف استراتژیک دنبال می‌کند: دستیابی به مسیر طلای قاچاق و گسترش نفوذ خود در کرانه‌های حیاتی دریای سرخ و شاخ آفریقا. گزارش‌های مستند وال استریت ژورنال و رویترز از تردد پروازهای باری از ابوظبی به پایگاه‌های RSF در غرب سودان خبر می‌دهند. اسناد معتبر نشان می‌دهند که تل‌آویو نیز از طریق کانال امارات، نقشی فعال در این درگیری ایفا می‌کند. انتقال تجهیزات پیشرفته و حمایت از ژنرال حمیدتی، بخشی از پروژه بلندمدت «اسرائیل بزرگ» برای نفوذ در آفریقا و تثبیت حضور در دریای سرخ ارزیابی می‌شود. این همکاری غیرمستقیم، سودان را به قربانگاه رقابت‌های قدرت‌های بیگانه تبدیل کرده است. امروز سودان در گردابی از خشونت، منافع اقتصادی و جنگ نیابتی گرفتار است. آرمان‌های آزادی‌خواهانه معترضان سال ۲۰۱۹ در میان توپ‌ها و توطئه‌های بین‌المللی گم شده‌اند. جامعه بین‌الملل شاهد این فاجعه انسانی است، در حالی که میلیون‌ها غیرنظامی قربانی بازی بزرگی می‌شوند که بازیگران اصلی آن در خارطوم نیستند، بلکه در پایتخت‌های دوردست آینده سودان را بر روی نقشه‌های استراتژیک خود ترسیم می‌کنند. تا زمانی که این محرک‌های خارجی ادامه داشته باشد، شعله‌های جنگ در سودان همچنان زبانه خواهد کشید.

[مصطفی علیجان زاده]

خبر ویژه

سقوط آزاد رسانه‌های فارسی‌زبان معاند؛ از جنگ تا سرگرمی!

منوتو، اینترنشنال و بی‌بی‌سی فارسی در ماه‌های اخیر دچار تغییر رویکرد محسوس در فعالیت‌های خود شده‌اند. کیوان عباسی، مجری شبکه منوتو، اعلام کرد: «این شبکه دیگر توان زنده ماندن ندارد.» منوتو که پس از شکست پروژه ۱۴۰۱ و کاهش فاندینگ تعطیل شده بود، تلاش کرد اوایل سال ۲۰۲۴ دوباره فعالیت خود را از سر بگیرد، اما با شکست در جذب مخاطب و منابع مالی، دوباره مجبور به توقف شد. این شبکه حتی در جریان جنگ ۱۲ روزه با حمایت از رژیم صهیونی، نتوانست اهداف خود را محقق کند و اکنون عملاً فروپاشیده است. اینترنشنال نیز پس از جنگ ۱۲ روزه، تمرکز خود را بر پوشش رویدادهای آمریکا، جشن‌ها و اتفاقات سرگرمی گذاشته و تلاش می‌کند رضایت فانددهنده‌ها را جلب کند. بی‌بی‌سی فارسی نیز با انتشار اخبار غیرسیاسی و سرگرمی محور، مانند پوشش حیوانات یا حراج توال‌های طلایی، سعی می‌کند پس از شکست پروژه‌های ضدایرانی، وجهه خود را مدیریت کند. این تغییر مسیر رسانه‌های فارسی‌زبان معاند نشان‌دهنده تأثیر شکست پروژه‌های ضدایرانی بر توان عملیاتی و اعتماد عمومی آن‌هاست و روندی را نمایان می‌کند که به جای فعالیت حرفه‌ای خبری، به سمت سرگرمی و مدیریت منابع مالی گرایش یافته‌اند.

ایران برای هر وضعیتی آماده است

سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان، در گفت‌وگو با شبکه الجزیره اعلام کرد: «جمهوری اسلامی آماده است بر اساس منافع متقابل وارد مذاکره شود.» وی فرمول توافق سال ۲۰۱۵ را همچنان قابل اجرا دانست و گفت: «ما هنوز آمادگی داریم بر اساس منافع متقابل وارد مذاکره شویم. فرمولی که سال ۲۰۱۵ به کار گرفته شد، هنوز هم می‌تواند به کار گرفته شود.» عراقچی در پاسخ به سوالی درباره احتمال جنگ، تأکید کرد: «ایران کاملاً برای هر وضعیتی آمادگی دارد و در صورت تکرار تجربه شکست خورده اسرائیل در جنگ ۱۲ روزه، نتایج بدتری در انتظار آن رژیم خواهد بود.» وی با اشاره به درس‌های آموخته شده از این جنگ، گفت: «سیستم پدافند هوایی اسرائیل کاملاً قابل رسوخ هست.» وزیر امور خارجه کشورمان در عین حال هرگونه مذاکره در مورد برنامه موشکی کشور را رد کرد و گفت: «دلیلی وجود ندارد در مورد امنیت خودمان با کسی مذاکره کنیم.» وی شروط آمریکا برای مذاکره، از جمله «غنی‌سازی صفر» و محدودیت برنامه موشکی را «غیر عاقلانه و غیرعادلانه» خواند. عراقچی درباره مذاکرات مستقیم با آمریکا نیز اظهار داشت: «ما به دلیل تجربه‌های خودمان اطمینان نداریم و همچنین علاقه‌ای هم به مذاکره مستقیم نداریم. ولی مذاکره غیر مستقیم هم می‌تواند ما را به همان نتیجه برساند.»

بسته اقتصادی بخش خصوصی به نهاد ریاست جمهوری ارسال شد

سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون، بسته پیشنهادی خود برای حل مشکلات معیشتی و اقتصادی را به نهاد ریاست جمهوری ارسال کردند. در نشست مشترک این سه نهاد بخش خصوصی تأکید شد که با تعامل و هم‌افزایی می‌توان «راهکارهای میانبر» برای برون‌رفت از چالش‌های اقتصادی به دولت ارائه داد. قاسم نوده‌فرهانی، رئیس اتاق اصناف، با اشاره به حسن توجه دولت چهاردهم برای حل مشکلات معیشتی مردم، اعلام کرد: «پیشنهادهای نهایی به صورت مکتوب به نهاد ریاست جمهوری ارسال می‌شود.» وی افزود: «این راهکارها می‌تواند روند پاسخگویی به نیازهای جامعه را تسریع کند.» در این نشست، معاون توسعه بازرگانی وزیر صمت نیز بر تأثیر این تعامل در سیاست‌گذاری دولت تأکید و اعلام کرد که دولت می‌تواند از این ظرفیت برای «حمایت از تولیدکنندگان» و «توسعه اقتصادی» بهره‌برداری کند. صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی، نیز با اشاره به عملکرد اصناف در «جنگ ۱۲ روزه» و تأمین کالاهای اساسی، گفت: «این حماسه حقیقتاً در هیچ کجای دنیا قابل مشاهده و تکرار نیست.»

برگزاری مراسم ۱۳ آبان در ۹۰۰ شهر؛ تجلی شور و شعور فاطمی در یوم‌الله

حجت‌الاسلام مصطفی رستمی، رئیس ستاد مرکزی بزرگداشت یوم‌الله ۱۳ آبان، اعلام کرد: «امسال اجتماع بزرگ مردمی و ضد استکباری در بیش از ۹۰۰ شهر کشور با محوریت جوانان و نوجوانان برگزار خواهد شد.» وی افزود: «در تهران، راهپیمایی از میدان فلسطین آغاز و مقابل لانه جاسوسی سابق آمریکا پایان می‌یابد.» رستمی درباره مدارس توضیح داد: «در حدود ۱۲۰ هزار مدرسه، مدیران، معلمان و مربیان پرورشی موضوع استکبارستیزی و پیام‌های ۱۳ آبان را برای دانش‌آموزان تبیین خواهند کرد.» او با اشاره به ایام فاطمیه گفت: «۱۳ آبان امسال تجلی شور و شعور فاطمی ملت ایران خواهد بود.» رئیس ستاد مرکزی ۱۳ آبان همچنین خاطرنشان کرد: «بیش از ۴۵۰۰ خبرنگار داخلی و خارجی مراسم ۱۳ آبان را پوشش خواهند داد که از این میان، ۱۱۰ خبرنگار خارجی تنها در تهران حضور خواهند داشت.» وی درباره شعار امسال گفت: «شعار ۱۳ آبان امسال "متحد و استوار در برابر استکبار" است و نسل جوان لازم است با تاریخ کشور و انقلاب خود آشنا باشد.» رستمی افزود: «توجه به تاریخ پرافتخار ملت و ایستادگی در برابر ظلم، امسال مورد توجه مراسم ۱۳ آبان است. مقاومت عین عقلائیست است.»

ماه غسل بین راست‌گرایان آمریکایی و صهیونیست‌ها به پایان رسیده است!

نشریه «هیل» در تحلیلی هشدار داد: «ماه غسل تاریخی بین راست‌گرایان آمریکا و اسرائیل به سرآمده است.» «بن لوربر»، پژوهشگر سیاسی در این مقاله با اشاره به میزبانی «تاکر کارلسون» از یک ملی‌گرای سفیدپوست، تأکید کرد: «یهودی‌ستیزی اکنون به صورت علنی در جنبش "ماگا"ی حامی ترامپ در حال ظهور است.» این تحلیلگر با اشاره به تغییر موضع مؤسسه محافظه‌کار «هریج» نوشت که «کوین روبرتس»، رئیس این مؤسسه با شعار «مسیح اول، و آمریکا همیشه» خواستار اولویت‌بندی جدیدی شده است. به گفته لوربر، این تحول نشان‌دهنده «فروپاشی ائتلاف تاریخی مبتنی بر "ارزش‌های یهودی-مسیحی" است که دهه‌ها پایه‌های حمایت از اسرائیل را شکل می‌داد.» وی هشدار داد که هم‌پیمایی سنتی راست‌گرایان با صهیونیست‌ها در حال جایگزینی با گفتمان یهودی‌ستیزانه است و این تحول «هم امنیت یهودیان و هم دموکراسی آمریکا را تهدید می‌کند.»

▲ موسی حقانی، دبیر علمی همایش «ما و غرب»، با اشاره به گذر از «دو پیچ تاریخی» در ۲۲۰ سال گذشته، اعلام کرد: «به برکت انقلاب اسلامی، این بار به شکل فعال در پیچ تاریخی حاضریم.» وی با مقایسه وضعیت کنونی با گذشته، تصریح کرد: «در گذشته ما قربانی بودیم، اما امروز نقش‌سازیم.» حقانی تأکید کرد: «رویکرد عزت‌مندانه انقلاب، تسلیم در برابر غرب را رد می‌کند و در پی ایجاد تمدن نوین اسلامی است.»

▲ یک روان‌پزشک ایرانی-آمریکایی در مصاحبه‌ای به انتقاد تند از ربع پهلوی پرداخت. جمشید صادقیان اعلام کرد: «تصور اینکه طی چهار دهه گذشته می‌شد از رضا پهلوی انتظار درک درست مسائل را داشت، اشتباه بوده است.» این متخصص روان‌پزشکی افزود: «او از هوش، درک و سواد لازم برای فهم چنین موضوعاتی برخوردار نیست چراکه هوش او کمتر از حد نرمال است.» صادقیان همکاری وی با رژیم صهیونی را نیز «اشتباهی آشکار» خواند که به آرزوهایش منجر نخواهد شد.

▲ کمیته‌های مقاومت فلسطین در بیانیه‌ای به مناسبت صد و هشتمین سالگرد بیانیه بالفور اعلام کرد: «بیانیه شوم بالفور، خنجری خائنه به قلب امت عربی و اسلامی است.» در این بیانیه آمده است: «این سند، زخمی چرکین است که التیام نمی‌یابد و نتیجه آن، بیش از یک قرن نسل‌کشی و پاکسازی قومی تحت حمایت آمریکا و بریتانیاست.» کمیته‌ها تأکید کردند: «فلسطین ملک مردم فلسطین و اسلامی باقی خواهد ماند و مقاومت مشروع تا آزادی و استقلال ادامه دارد.»

▲ سرلشکر مصطفی ایزدی، فرمانده قرارگاه سایبری و تهدیدات نوین قرارگاه خاتم‌الانبیاء (ص)، گفت: «نیروهای مسلح ایران پس از جنگ ۱۲ روزه بر توانمندی خود افزوده‌اند و بینی دشمن را به خاک مالیدند.» وی افزود: «توانمندی‌های ما کاملاً بومی است و با مدیریت فرماندهی کل قوا و پشتوانه مردمی توسعه یافته است.» ایزدی تأکید کرد: «جمهوری اسلامی ایران قادر است نیازهای دفاعی خود را با تکیه بر تجهیزات داخلی برطرف کند و به خودکفایی دفاعی رسیده است.»

▲ علیرضا کاظمی، وزیر آموزش و پرورش، با تأکید بر اجرای طرح «هر دانش‌آموز یک مهارت» گفت: «هدف این طرح، توانمندسازی دانش‌آموزان با کسب مهارت‌های کاربردی و عملی است.» وی افزود: «آموزش مقدماتی مهارت‌ها از دوره ابتدایی اهمیت دارد و دانش‌آموزان باید با استعدادهای خود آشنا شوند.» کاظمی از اجرای آزمایشی طرح در چند مدرسه تهران و البرز خبر داد و تأکید کرد: «سامانه‌ای یکپارچه برای ثبت‌نام، آموزش و صدور گواهینامه مهارت‌ها طراحی خواهد شد.»

▲ کاظم غریب‌آبادی، معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه، از برگزاری نخستین نشست کمیته ویژه امور دریای خزر خبر داد و گفت: «این نشست با حضور نمایندگان ارشد دستگاه‌های اجرایی برگزار شد.» وی افزود: «در جلسه، موضوعاتی چون برگزاری هفتمین اجلاس سران خزر در مرداد آینده، نشست استانداران ساحلی، و مسائل زیست‌محیطی بررسی شد.» غریب‌آبادی تأکید کرد: «هدف، تقویت هماهنگی ملی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های همکاری در این پهنه آبی است.»